

Bestuurlijk bericht coronavirus (COVID-19) Zaanstreek-Waterland

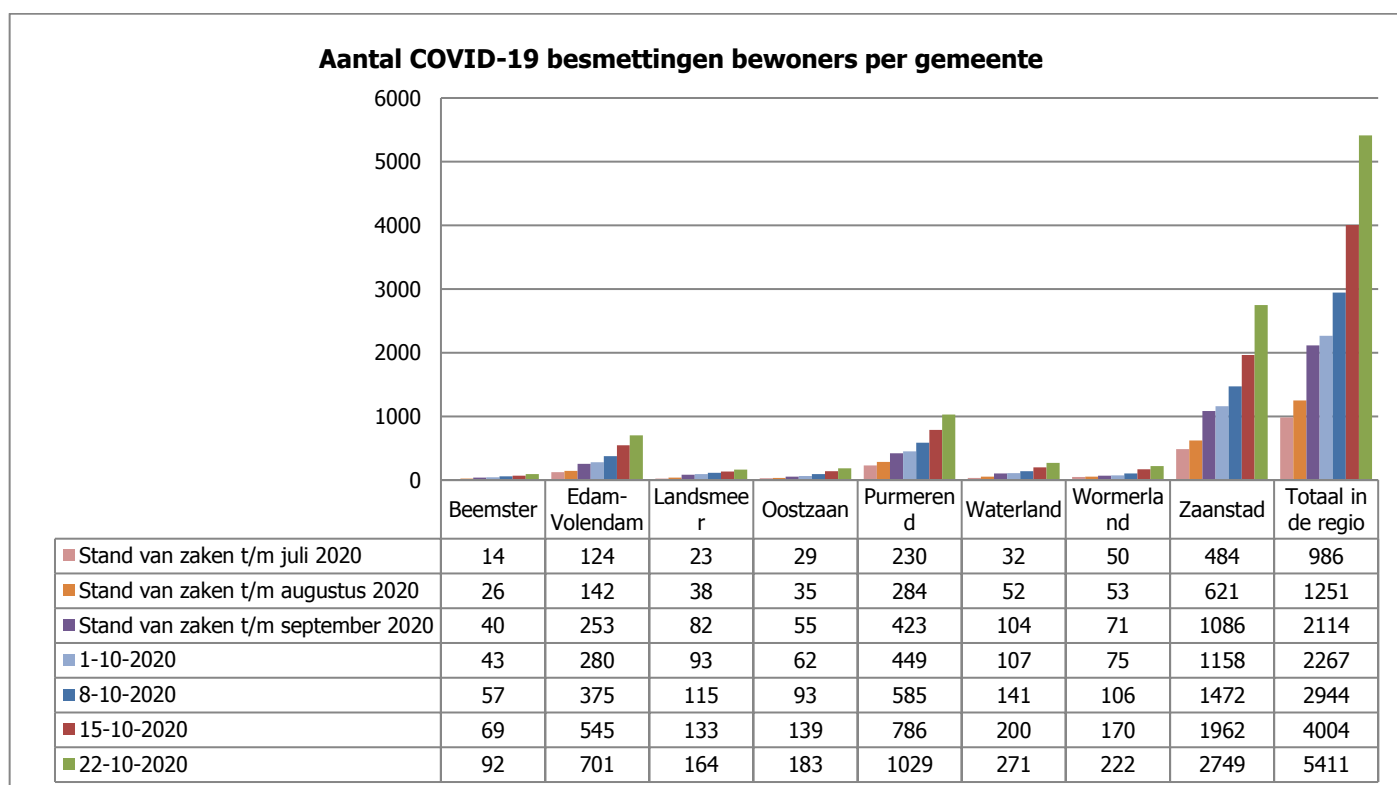
Nummer 35, 23 oktober 2020

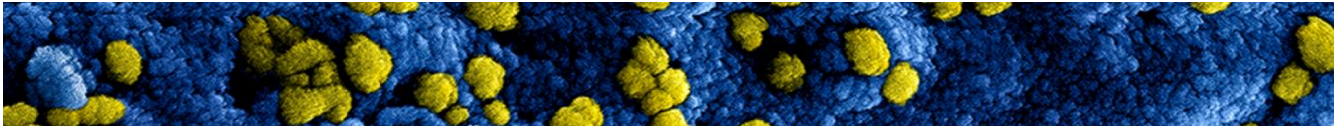
Bestemd voor de leden van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio en het Algemeen Bestuur van de GGD.

Voor u ligt de bestuurlijke nieuwsbrief coronavirus (COVID-19). Met deze nieuwsbrief houden wij u wekelijks op de hoogte van de landelijke en regionale aanpak van het coronavirus. Deze nieuwsbrief wordt ontwikkeld door GGD Zaanstreek-Waterland en Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. U kunt deze nieuwsbrief ook gebruiken om uw gemeenteraad te informeren. Mocht u vragen hebben naar aanleiding van deze nieuwsbrief, mail dan naar IM@vrzw.nl

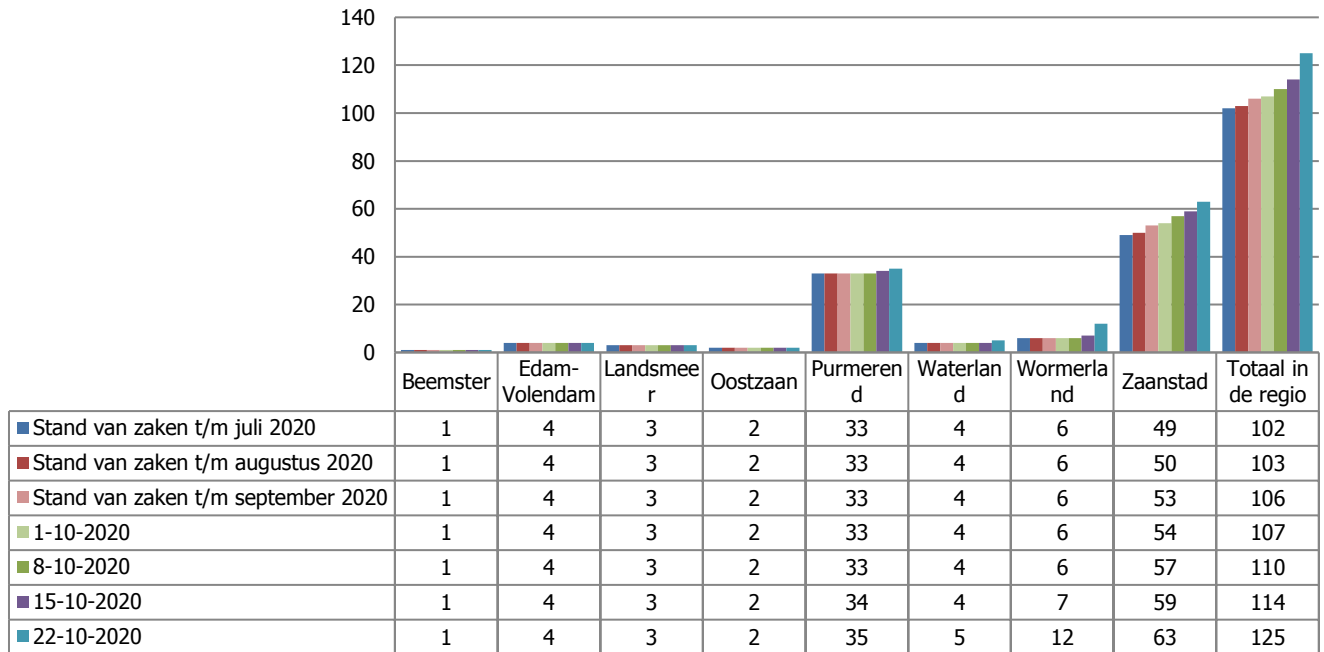
Continuïteit en schaarste

In totaal 5411 vastgestelde besmettingen in regio Zaanstreek-Waterland. Stand op 22 oktober per gemeente:

Aantal COVID-19 overleden bewoners per gemeente

Wat zeggen deze cijfers?

Deze cijfers betreffen slechts de vastgestelde infecties. Omdat niet iedereen met klachten zich laat testen, is het aantal besmettingen in werkelijkheid hoger.

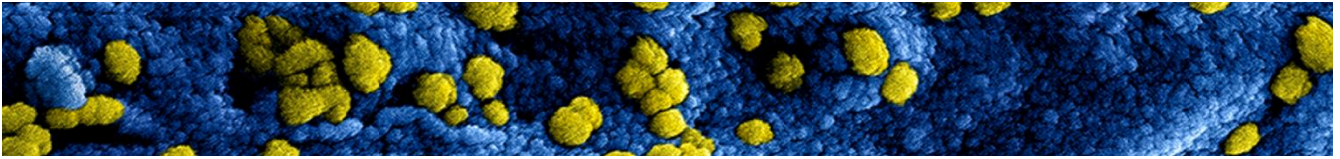
Achtergronden besmettingen

De signaalwaarde op het landelijke [dashboard coronavirus](#), van het aantal positief geteste mensen per 100.000 inwoners voor de regio Zaanstreek-Waterland werd ook de afgelopen week fors overschreden. Zaanstreek-Waterland staat landelijk in de top 3 van regio's met het hoogste aantal positief geteste mensen per 100.000 inwoners. Door het grote aantal besmettingen is het nog maar zeer beperkt mogelijk de settings, waarin de besmettingen mogelijk plaatsvinden, na te gaan. Het gevolg daarvan is dat de GGD op dit moment geen representatief beeld kan geven van de settings waarin besmettingen plaatsvinden.

In de week van 14 tot 21 oktober gaf 9% van de positief geteste personen aan werkzaam te zijn als gezondheidswerker, 5% was werkzaam in het onderwijs, 4% in contactberoepen, 2% in de horeca. Van 24% van de besmettingen is het beroep onbekend. De leeftijdsverdeling in % van het totaal aantal gemelde besmettingen in de regio was als volgt:

	Week 14 okt tot 21 okt
0-19 jaar*	10%
20-29 jaar	17%
30-39 jaar	17%
40-49 jaar	18%
50-59 jaar	21%
60+	17%

*In de leeftijdsgroep 0-19 jaar is de groep in de leeftijd van 10 t/m 19 jaar oververtegenwoordigd.

Wijkcijfers

In de bijlage bij dit bericht vindt u het aantal positief geteste personen en totaal aantal geteste personen in de teststraten van de GGD op wijkniveau voor de gemeenten Edam-Volendam, Purmerend en Zaanstad in de periode van 21 september tot en met 21 oktober 2020. Voor de andere gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland geldt dat er geen officiële wijken zijn gedefinieerd. Dit betekent dat op basis van de vier cijfers van de postcodes er veel overlap bestaat tussen de buurten. Ook gaat het in sommige gevallen om kleine aantallen; het is belangrijk dat privacy gewaarborgd blijft. De GGD gaat voor Beemster, Landsmeer, Oostzaan, Waterland en Wormerland opnieuw bekijken of het mogelijk is cijfers te presenteren gedetailleerder dan op gemeenteniveau.

Testen en bron- en contactonderzoek

In onderstaand overzicht staat het aantal afgenomen testen in onze regio per teststraat en in totaal van de afgelopen week. Ook vindt u hier het aantal positieve uitslagen sinds 1 juni. In de testuitslagen zit maximaal 48 uur vertraging. Hierdoor kunt u dit aantal niet relateren aan het totaal aantal geteste personen.

	15-10 t/m 21-10-2020	Totaal vanaf 01-06-2020
Aantal geteste personen in teststraat Purmerend	3733	26745
Aantal geteste personen in teststraat Zaandam	2520	27152
Aantal geteste personen in teststraat Volendam (17/8–13/9)	0	3714
Aantal Prioriteit bemonstering beroepsgroepen	493	1941
Totaal aantal geteste personen in teststraten	6746	59552
Totaal aantal thuistesten	19	259

Het percentage positieve uitslagen uit de GGD teststraten lag in de laatste week op 18,5%.

Locatie teststraat Zaandam aangepast en capaciteit verhoogd

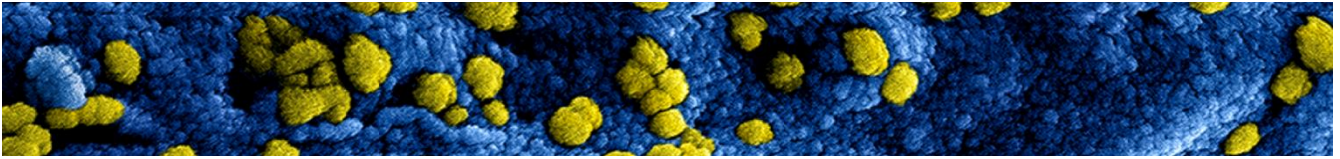
In de teststraat in Zaandam is sinds maandag een nieuwe tent in gebruik genomen die wind- en waterdicht is en daarmee winterklaar. Een [filmpje](#) laat de nieuwe tent zien in aanbouw. De tent is groter, waardoor sinds woensdag de capaciteit in Zaandam verhoogd is van 350 naar 600 testen per dag. Samen met de capaciteit van 600 testen in Purmerend is de totale testcapaciteit voor de regio dan 1200 per dag.

Bron- en contactonderzoek (BCO) alleen nog minimaal mogelijk

GGD Zaanstreek-Waterland voert, net als andere GGD-en, nog steeds noodgedwongen risicogestuurd bron- en contactonderzoek uit in minimale vorm. De GGD belt nog steeds alle mensen wanneer zij besmet zijn met corona. In plaats van het nabellen van contacten, geeft de GGD advies over hoe zelf te handelen en hoe de eigen contacten te informeren. De GGD adviseert daarbij om de eigen huisarts te informeren over de COVID-19 besmetting. Doordat de GGD het BCO minimaal kan uitvoeren, is de consequentie dat er minder nauwkeurig zicht is op de settings waarin besmettingen plaatsvinden en bijvoorbeeld ook op het aantal en aard van de clusters. De GGD krijgt dagelijks 115 uur landelijke ondersteuning voor bron- en contactonderzoek. Het BCO-team bestaat nu uit 50 fte medewerkers en breidt nog steeds verder uit met 4 nieuwe medewerkers per week.

Infectieradar gaat weer stapsgewijs van start

[Infectieradar](#) is één van de manieren waarmee het RIVM de verspreiding van het coronavirus in de gaten houdt. Deelnemers aan Infectieradar kunnen wekelijks doorgeven of zij klachten hebben die kunnen passen bij een besmetting met het virus. Zo worden signalen van veranderingen in verspreiding snel opgepikt. Infectieradar gaat na een pauze in de zomermaanden weer van start met een [nieuwe website](#). Het RIVM gaat als eerste de ruim 40.000 bestaande deelnemers uitnodigen om weer mee te doen. Binnen een paar weken kunnen ook nieuwe deelnemers zich aanmelden. De informatie die dat oplevert is een aanvulling op de andere gegevens en onderzoeken van het RIVM over het coronavirus.

Heroverweging fysiek toezicht kinderopvang

Naar aanleiding van de nieuwe coronamaatregelen heeft het Landelijk Centrum Toezicht Kinderopvang (LCTK) van GGD GHOR Nederland de *Denklijn toezicht en handhaving kinderopvang tijdens corona, fase 3 toezicht* opnieuw bezien. Het LCTK blijft bij dit advies, maar geeft daarin ook een nuance. Dit advies (inclusief de nuance) is afgestemd met VNG Naleving. De nuancering is dat GGD GHOR Nederland adviseert om vooral bij voorzieningen met een geel of groen risicoprofiel, dit zijn laag risicovoorzieningen, nogmaals te overwegen of een locatiebezoek noodzakelijk is. GGD Zaanstreek-Waterland ervaart dat fysiek toezicht nu niet altijd passend is, bijvoorbeeld als er meerdere coronabesmettingen op één locatie zijn. Waar verantwoorde kinderopvang niet in het geding is, kan toezicht dan op afstand plaatsvinden. De GGD vindt het als toezichthouder belangrijk betrokkenheid te tonen en bezoekt daarom locaties waar mogelijk en waar nodig. Uiteraard rekening houdend met de Richtlijn Veilig op inspectie. Indien de Veiligheidsregio of het gemeentebestuur inspecties op locaties (tijdelijk) niet toestaat, geldt dat besluit.

Zorgcontinuïteit

De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) heeft nauw contact met alle zorgpartners in Zaanstreek-Waterland. Ontwikkelingen en eventuele knelpunten worden besproken en waar nodig en mogelijk direct opgepakt. De actuele ontwikkelingen rondom het coronavirus, waarbij het aantal besmettingen toeneemt en het aantal coronapatiënten op verpleegafdelingen en in ziekenhuizen steeds verder toeneemt, alsook de uitval van personeel, zijn zorgelijk. Huisartsen, ambulances, ziekenhuizen, instellingen voor ouderenzorg, geestelijke gezondheidszorg en gehandicaptenzorg maken daarom afspraken over hoe de continuïteit gewaarborgd kan worden. Voor sommige ketenpartners, waaronder met name de ziekenhuizen en de ouderenzorg is dit een steeds grotere uitdaging.

Samenwerking in de regio

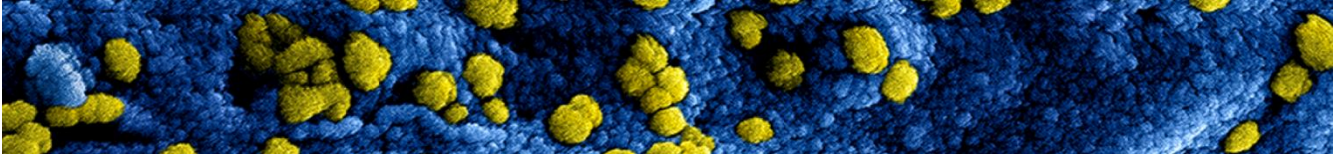
De ziekenhuizen zetten zich maximaal in om zoveel mogelijk reguliere zorg door te laten gaan. Helaas zijn ze door de toestroom van het aantal coronapatiënten en de beschikbaarheid van voldoende zorgpersoneel, genoodzaakt om een aantal niet-spoedeisende afspraken en operaties te verschuiven naar een later tijdstip. Spoedeisende hulp, spoedoperaties, oncologische zorg (kankerbehandelingen) en acute verloskundige zorg gaan gewoon door. Alle ziekenhuizen in de regio Noord-Holland en Flevoland hebben verder onderling goede afspraken gemaakt over hoe de zorg voor zowel coronapatiënten als niet-coronapatiënten zo lang mogelijk kan door blijven gaan. Dagelijks wordt bijvoorbeeld informatie over de beschikbare capaciteit en het aantal coronapatiënten uitgewisseld en met elkaar afgestemd.

Binnen de Verpleging, Verzorging en Thuiszorg (VVT) staat door een samenloop van (corona gerelateerde) factoren de inzetbaarheid en beschikbaarheid van medewerkers onder druk. Hierbij moet worden gedacht aan onder andere ziekte, thuisblijven bij klachten en thuisquarantaine. Het lukt momenteel nog net om met veel extra inspanningen de reguliere zorg te verlenen. De situatie is wel zorgelijk omdat, als deze trend zich voortzet, de continuïteit van zorg volgens de huidige maatstaven binnenkort niet meer voor de volle 100% kan worden waargemaakt. Het sluiten van bedden is in de ouderenzorg geen optie. Er zal dan bijvoorbeeld noodgedwongen in goed overleg met de cliënt en/of zijn of haar naasten worden bekeken of de zorg kan worden versoberd en op welke onderdelen het eigen netwerk van de cliënt kan bijspringen. De maatregelen van alle ketenpartners zullen zoveel als mogelijk in samenspraak worden genomen (Bron: Communiqué Regionaal Overleg Acute Zorgketen, ROAZ).

Bestuur en beleid

Terugkoppeling vergadering Regionaal Beleidsteam

De vergadering van het Regionaal Beleidsteam van 22 oktober jl. was vooral informatief en gericht op het delen van informatie. Er is aandacht besteed aan landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen. Er stonden geen besluitvormende stukken op de agenda.

Daarnaast is er gesproken over wat de noodverordening betekent voor de viering van Sint-Maarten en activiteiten rondom Sinterklaas. Onder de huidige omstandigheden zijn evenementen niet toegestaan. De verwachting is dat er de komende weken hiervoor ook geen ruimte gaat komen. Lokaal worden initiatieven rondom de intocht van Sinterklaas beoordeeld op haalbaarheid binnen de regels van de huidige noodverordening. Belangrijk om te vermelden is dat veel ook zal afhangen van de persconferentie van de minister-president komende dinsdag, waarbij eventueel aanvullende beperkende maatregelen bekend worden gemaakt.

Terugkoppeling Veiligheidsberaad

In het Veiligheidsberaad van 19 oktober jl. is gesproken over de interpretatie van de noodverordening en een model handnavingskader. Een aantal specifieke onderwerpen ten aanzien van de interpretatie van de noodverordening wordt aanvullend nog uitgewerkt. Hieronder vallen onder andere: het schenken van alcohol in hotels (niet na 20.00 uur), de functie/openstelling van wegrestaurants en een nadere beperking ten aanzien van het aantal aanwezigen bij uitvaarten. Voor kerstmarkten, braderieën en vlooiemarkten is de boodschap dat dit evenementen zijn. Evenementen zijn onder de huidige noodverordening niet toegestaan. De notitie rond de interpretatie van de noodverordening is een levend document en wordt continue aangevuld met nieuwe problematieken. De notitie helpt gemeenten in uitleg naar burgers en ondernemers ten aanzien van de interpretatie van de noodverordening.

Er wordt een vervolgnote "landelijk model handnavingskader" opgesteld voor het VB van 26 oktober a.s. Deze wordt besproken in het RBT van 29 oktober a.s. Ook wordt lokaal door een regiegroep een notitie opgesteld hoe door de gemeenten implementatie gegeven kan worden aan de aanwezige behoefte aan toezicht en handhaving.

Ook is er gesproken over de consequenties van de 'Tijdelijke wet COVID-19'. Er wordt een notitie voorbereid waarin de consequenties voor de Veiligheidsregio's belicht worden. De verwachting is dat deze begin november op de agenda van het Veiligheidsberaad komt. Deze notitie zal ook de gemeenten ondersteunen in een eenduidige implementatie van de nieuwe noodwet.

Verder is er afgesproken dat er een landelijke werkgroep aan de slag gaat met het thema 'jongeren in coronatijd'. Doel van deze werkgroep is breder te kijken naar de problematiek van de effecten van corona op het leven van jongeren. Hierbij wordt gekeken naar aspecten op onder andere de volgende gebieden: sociaal, financieel, sport, mentaal/psychisch, opleidingen en evenementen.

Wij gaan er vanuit u met dit bericht voldoende te informeren. We houden u zo regelmatig op de hoogte van de stand van zaken rond de aangepaste maatregelen en de regionale noodverordening.

Met vriendelijke groet,

H. Raasing
Directeur Veiligheidsregio

mr. F.H.J. Strijthagen
Directeur Publieke Gezondheid

Zaanstreek-Waterland gemeenten, testen

	Aantal positief	Aantal afgenomen testen	%, Positief getesten	Aantal inwoners gemeente	Percentage positieve uitslagen tov aantal inwoners	Percentage afgenomen testen tov inwoners
Beemster	54	566	10	10020	0,5	5,6
Edam-Volendam	434	2064	21	36177	1,2	5,7
Landsmeer	92	754	12	11488	0,8	6,6
Oostzaan	128	745	17	9757	1,3	7,6
Purmerend	584	5216	11	81259	0,7	6,4
Waterland	166	1273	13	17410	1,0	7,3
Wormerland	124	990	13	16260	0,8	6,1
Zaanstad	1494	10206	15	156780	1,0	6,5
	3076	21814	14	339151	0,9	6,4

Edam-Volendam, woonkernen_1

	Aantal positief	Aantal afgenomen testen	% Positief getesten	Aantal inwoners	Percentage positieve uitslagen tov aantal inwoners	Percentage afgenomen testen tov inwoners
Edam	60	453	13	7149	0,8	6,3
Volendam	331	1258	26	22471	1,5	5,6
Zeevang	43	349	23	6557	0,7	5,3
Edam-Volendam	434	2060	21	36177	1,2	6

Edam-Volendam, woonkernen_2

Wat zeggen deze cijfers?

Het percentage positief geteste personen ten opzichte van het aantal inwoners lag in Volendam beduidend hoger dan in andere delen van de gemeente Edam-Volendam. Een verklaring hiervoor kan mogelijk gevonden worden in de cultuur en de daarmee samenhangende hechte samenlevingsverbanden. Mogelijk wordt er door de inwoners van Volendam ook meer in contactberoepen gewerkt.

Uit het percentage afgenomen testen blijkt ook dat het aantal mensen dat zich laat testen niet erg verschilt per woonkern.

Zaanstad, 19 wijken_1

	Aantal positief	Aantal afgenomen testen	%, Positief getesten	Aantal inwoners gemeente	Percentage positieve uitslagen tov aantal inwoners	Percentage afgenomen testen tov inwoners
Zaandam-Zuid	115	834	14	13361	0,9	6,2
Poelenburg	136	549	25	8845	1,5	6,2
Rosmolenwijk	76	472	16	7963	1,0	5,9
Kogerveldwijk	56	310	18	4692	1,2	6,6
Zaandam Noord	63	452	14	6534	1,0	6,9
Oude Haven	32	321	10	4838	0,7	6,6
Zaandam West	70	574	12	8107	0,9	7,1
Nieuw West	137	919	15	13229	1,0	6,9
Oud Koog aan de Zaan	53	333	16	4840	1,1	6,9
Westerkoog	65	430	15	6435	1,0	6,7

Zaanstad, 19 wijken_2

	Aantal positief	Aantal afgenomen testen	%, Positief getesten	Aantal inwoners gemeente	Percentage positieve uitslagen tov aantal inwoners	Percentage afgenomen testen tov inwoners
Oud Zandijk	25	214	12	3073	0,8	7,0
Rooswijk	56	360	16	5571	1,0	6,5
Wormerveer	100	757	13	11891	0,8	6,4
Krommenie Oost	34	453	8	8016	0,4	5,7
Krommenie West	62	529	12	9288	0,7	5,7
Assendelft Zuid	68	470	14	7403	0,9	6,3
Assendelft Noord	170	1224	14	16559	1,0	7,4
Westzaan	42	323	13	4868	0,9	6,6
Peldersveld/Hoornseveld	134	682	20	11267	1,2	6,1

Zaanstad, 19 wijken_3

Wat zeggen deze cijfers?

De cijfers geven geen eenduidig beeld. De hoogste percentages positief geteste personen ten opzichte van het aantal inwoners zijn terug te vinden in de wijken Poelenburg, Kogerveld, Peldersveld/Hoornseveld. Dit zijn zogenaamde aandachtswijken. Hier spelen sociaal-economische en culturele factoren mogelijk een rol bij de kans om besmet te raken.

Huisvesting is hier één aspect van: er is vaker sprake van kleine behuizing, ongezondere woningen en hechte samenlevingsverbanden. Ook hebben mensen in aandachtswijken vaker dan gemiddeld praktische werk dat je niet vanuit huis kunt doen. Een gebrek aan financiële middelen maakt dat inwoners minder vaak een beroep kunnen doen op aanvullende voorzieningen. Ook kan er sprake zijn van een minder goede toegang tot informatie en minder goede gezondheidsvaardigheden.

Echter, er zijn ook andere wijken binnen Zaanstad met sociaal-economische problematiek, waar de besmettingscijfers niet hoger zijn dan gemiddeld, zoals Zaandam-Zuid. Het is niet duidelijk wat de achtergrond is van deze verschillen in besmettingsaantallen tussen de wijken.

Het percentage afgenomen tests per wijk laat zien dat er tussen de wijken weinig verschil is wat betreft het aantal mensen dat zich laat testen.

Purmerend, 7 wijken_1

	Aantal positief	Aantal afgenomen testen	%, Positief getesten	Aantal inwoners gemeente	Percentage positieve uitslagen tov aantal inwoners	Percentage afgenomen testen tov inwoners
Centrum	27	294	9	4592	0,6	6,4
Weidevenne	152	1305	12	19433	0,8	6,7
Gors	79	662	12	9493	0,8	7,0
Overwhere	79	742	11	13496	0,6	5,5
Wheermolen	36	416	9	7462	0,5	5,6
Purmer-Noord	92	850	11	14302	0,6	5,9
Purmer-Zuid	119	942	13	12481	1,0	7,5
Totaal	584	5211	11	81259	0,7	6,4

Purmerend, 7 wijken_2

Wat zeggen deze cijfers?

Het percentage positief geteste personen ligt in Purmerend als geheel lager dan in de regio Zaanstreek-Waterland. Binnen Purmerend zijn de verschillen tussen de wijken klein (0,6 tot 1%). Ook is er geen verschil in besmettingscijfers tussen wijken met sociaal-economische problematiek en wijken waar dit niet van toepassing is. Uit het percentage afgenomen testen blijkt ook dat het aantal mensen dat zich laat testen niet erg verschilt per wijk.